

Melkverstrekking aan fokkalveren via computergestuurde drinkautomaat

T.P. Name (onderzoeker ROC De Vlierd)

Op proefboerderij „De Vlierd” te Bruchem is sinds januari 1990 ervaring opgedaan met het verstrekken van kunstmelk aan fokkalveren met een drinkautomaat. Deze drinkautomaat wordt door dezelfde (proces)computer aangestuurd als de computer die het verstrekken van het krachtvoer voor de melkkoeien regelt. In een oriënterende proef is het groepsvoeding-systeem vergeleken met de drinkautomaat.

Sinds de invoering van de computer op het veehouderijbedrijf worden de mogelijkheden van automatisering nog steeds verder ontwikkeld. Individuele krachtvoerverstrekking bij melkvee is al geruime tijd mogelijk. Ook bij de opfok van kalveren is men zover dat de dieren herkend kunnen worden door middel van een responder en kunnen automatisch, verspreid over de dag, een ingestelde hoeveelheid melk of kunstmelk opnemen. Het voordeel is hierbij tweeledig. In de eerste plaats zijn er altijd wel responders over op een bedrijf en kan er gebruik gemaakt worden van dezelfde computer, waarmee ook het krachtvoer van het melkvee wordt ingesteld. Daarnaast heeft de automatische melkverstrekking nog de volgende voordelen:

- Arbeidsbesparing;
- Verdeling van de melk over meer dan twee keer per dag;
- De aangeboden melk is steeds vers bereid en op de juiste temperatuur;
- Mogelijkheden voor het onderkennen van ziekte aan de hand van het melkopnamegedrag van de kalveren.

Opzet van de proef

In het eerste halfjaar van 1990 is er op „de Vlierd” een vergelijkende proef geweest tussen twee groepen kalveren. De eerste groep werd met behulp van de drink-automaat gevoerd, terwijl bij de tweede groep groepsvoeding werd toegepast. Ruwvoer en krachtvoer werd naar behoefte verstrekt. De kalveren in de voorraadvoeding-groep werd éénmaal daags 6 liter melk verstrekt. De kalveren in de drinkautomaat-groep daarentegen konden per 6 uur 1,5 kg melk opnemen. Per bezoek wordt maximaal een halve liter verse kunstmelk aangemaakt. Het kalf kan 3 maal achtereenvolgend een halve liter opnemen. Telkens als een dier geboren was of van elders aangevoerd

werd, werd deze bij één van de beide proefgroepen ingedeeld. Hierbij is gestreefd naar een zo gelijk mogelijke verdeling over de beide groepen. In alle gevallen waren de kalveren, die in de proef werden ingezet, kruislingen (HF X PIE).

In onderstaande tabel zijn de resultaten van de proef opgenomen

Conclusies

Bij de proef viel het meeste op dat de dieren uit de voorraadvoeding-groep direct na de melkverstrekking (1 maal daags) in het hok gingen liggen. Gedurende de gehele ochtend namen de dieren daardoor nauwelijks ruw- of krachtvoer op. De automaat-groep daarentegen nam per dagdeel van 6 uur maximaal 1,5 kg melk op en bleef daardoor regelmatig ruw- en krachtvoer opnemen. Dit verschil komt in de tabel naar voren. Verder is de controlemogelijkheid van de dieren in de automaat-groep aanzienlijk beter, omdat alle dieren die hun totale rantsoen niet opgenomen hebben, de volgende dag op een attentielijst worden afgedrukt. Tevens is de verdeling van de melk binnen de voorraadvoeding-groep niet te controleren. Door een verhoogde (en regelmatige) ruw- en

Tabel 1 Resultaten vergelijking voorraadvoeding en drinkautomaat

	Voorraad	Automaat
Aantal dieren	12	14
Speenleeftijd (dgn)	74	62
Geb. gewicht	46,2	44,0
Eindgewicht	76,8	76,8
Groei/dag (gram)	413,5	526
Melk/dier/dag (kg)	6	5,25
Ruwvoer/dier/dag (gram)	279	404
Krachtvoer/dier/dag (gram)	120	200
Aantal ziektegevallen	7	4
Aantal zieke dieren	6	3

krachtvoeropname is de weerstand van de auto-
maat-groep waarschijnlijk iets beter. Dit komt in
het verminderde aantal ziektegevallen tot uiting.
Dit laatste is echter niet echt te bewijzen, omdat
door het grote aantal aangekochte kalveren, de

voorgeschiedenis vaak niet bekend is. Door ge-
bruik te maken van een drinkautomaat is een
behoorlijke arbeidsbesparing mogelijk. Het maxi-
male aantal kalveren dat aan een drinkautomaat
kan worden gehouden is ongeveer 25 tot 30.

